

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 84. ANUL XVI.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarhia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țări străine pe anu 12 fl. v. a. anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a trei repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 13/25 Octomvre 1868.

Congresu laționalu bisericescu român.

(Continuare din ședința VIII)

Dlu dep. Lemeny propune, că sa se treacă preste desbaterea generală, de ore-ce conținutul elaboratului in genere este cunoscut, și sa se pasișcu la desbaterea specială.

Dlu dep. Babesiu dăce, ca densulu au priceputu propunerea dlui Alduleanu asiă, ca după ceteria fia-cărui capu din regulamentu sa se puna întrebarea, ca deschide-se-va desbatere generală ori sa se treacă numai decătu la desbatere specială. Iera propunerea, că sa se treacă preste desbaterea generală a operatului întregu, nu o pôte primi, căci unele părți din acest'a, precum bine se scie, nici nu suntu inca terminate.

Dlu dep. Ioanovicu luându cuventulu dăce, ca §-ulo 15 din regulamentul casei dispune, ca pertractarea meritoria a obiectului pusu la ordinea zilei, se incepe cu raportulu comisiunei preconsultătoare, asupr'a cărui'a, decă stă din mai multe părți premerge o desbatere generală, despre care numai atunci se votisăza, decă s'au făcutu vre-o propunere de respingere seu amanare preste totu. Alțeu e a trece îndata la desbatere asupr'a singurateciloru paragrafi. Densulu crede, ca sa nu se cetesca paragrafi operatului, ci propune că sa se privesca că celili.

Dlu dep. Radulescu e de parerea dlui reportatoriu.

Esc. Sea dlu Presiedinte enuncia propunerea dlui reportatoriu, carea se primesce.

Dlu dep. Dr. Ales. Mocioni spriginesc propunerea dlui reportatoriu Alduleanu, adaugendu, ca celindu-se pre rendu capetele la desbaterea specială se potu desbate și principiile generali. (voci: foarte bine!) —

Dlu dep. Alduleanu cetesce dispozițiunile generale ale statutului organicu Capu I—X.

Dlu dep. Dr. Galu face observarea, ca comisiunea nu pomenesce nimic'a despre aceea, ca luatu s'au de basa operatulu Esc. Sele dlui Presiedinte; crede, ca aru fi de lipsa sa se dica acest'a.

Dlu dep. Alduleanu raspunde, ca comisiunea de 27 au luatu proiectulu Escelentiei Sele nu numai de punctu de manecare, ci și de bas'a lucrăriloru sele.

Esc. Sea dlu presied. observa, ca in privința acest'a s'au adusu conclusu.

Dlu dep. Macelariu face propunerea in privința ordinii desbateriloru, că sa se iee punctu de punctu in desbatere și sa se intrebe, care are de a face amendamentu la punctulu I din statutulu organicu.

Enunciandu Esc. Sea dlu presiedinte propunerea acest'a, respundu mai multe voci, ca s'a primitu.

Dlu dep. Alduleanu cetesce mai întâiu titulu statutului organicu, asupr'a cărui'a se incinge o desbatere mai îndelungată, facendu-se propuneri diferite; in fine se primesce prin votisare propunerea comisiunei din testu.

Punctule I—V se primescu cu putiene modificări.

La punctulu V observa Esc. Sea dlu presiedinte, ca aru fi unu întielesu dubiu cându se dăce, ca in fia-care parochia și protopresviteratu pentru administrarea și conducerea afaceriloru bisericesci scolari și fundatiionali se va asiedia câte unu comitetu și câte o epitropia; iera in eparchia și metropolia câte unu consistoriu. Acı dara consistoriu se întielege ca este și pentru administrarea și conducerea afaceriloru bisericesci scolari și fundatiionali?

Dlu dep. Alduleanu luându cuventulu respunde, ca in comisiunea plenaria s'au stabilitu aceea idea, ca in eparchia și metropolia sa se organizeze singuru unu consistoriu, care subcade in 3 senate, și anume in senatu bisericescu, senatu scolariu și senatu epitropescu. De ore-ce tôte organele acestea administrative suntu concentrate in numirea consistoriu, de aceea vine in acestu punctu singuru numai numirea consistoriu.

Escel. Sea dlu presiedinte rennoiesce cererea de deslusire căci aci este vorb'a numai de consistoriu.

Dlu dep. Alduleanu raspunde, ca voru areță și lămurı lucrulu dispozițiunile speciale.

Dupa ce mai vorbescu unii dintre dd. deputati in privința acest'a, se trece la punctulu VI; punctulu acest'a și punctulu VII se primescu fără modificare. La punctulu VIII se incinge o desbatere mai îndelungată; in fine se primesce după primitiv'a lui formulare.

Punctulu IX se primesce după o desbatere mai îndelungată cu unu amendamentu făcutu din partea dlui dep. Babesiu.

Punctulu X se primesce neschimbatu. Capulu I despre parochii se primesce până la § 5 cu o mica modificare. Propunerea dlui dep. Hanni'a la § 5, că epitropia parochială sa se lase cu totulu afara, căci epitropii suntu cuprinsi in comitetulu parochialu, — după o desbatere mai îndelungată, cade și se primesce § 5 din testu.

§ 6 și 7 până la aline'a 6 se primescu neschimbati.

La aline'a 6 a § 7 inșă observă dlu dep. Dr. Alessandru Mocioni, ca e involvita o cestiune principială de mare insemnatate, adeca principiulu alegerii și face propunerea, că sa se faca votare ca acum sa se discute asupr'a principiulu de alegere, ori atunci cându se va discuta împreuna cu modalitatea alegeriloru?

Dlu dep. Alduleanu spriginesc propunerea antevorbitorului și e de parere, ca principiulu alegerii cuprinsu in aline'a aminlita sa se deslege acum mai întâiu de tôte (se primesce!)

Dlu dep. Dr. Alessandru Mocioni: Onoratu Congresu! De-si eu din partemi amu aflu mai cu cale ca mai târziu cându va veni la desbatere modalitatea alegeriloru pentru sinodulu protopresbiteralu, sinodulu eparchialu și pentru congresulu naționalu, sa-mi facu propunerea; totusi acum după ce au decisu congresulu ca la § 7 sa se faca desbaterea asupr'a principiulu de alegere, i-mi ieu libertate a-mi motivă propunerea pentru alegere directă. Statutulu organicu alu bisericii noastre, dice in prim'a dispozițiune generale, ca biserica noastră, i-si regulăza, administreză și conduce afacerile sele bisericesci, scolari și fundatiionali cu tôte părțile și factorii ei constitutivi independente, după form'a reprezentativă.

Corporatiunile reprezentative pre care le aflu eu in organismulu bisericii noastre, suntu sinodele parochiali, protopresbiterali, eparchiali și congresulu naționalu.

Dintre acestea sinodulu eparchialu și congresulu naționalu suntu cele mai insemnate. Unu corpu reprezentativu este mai bine compus atunci cându membrii lui voru fi eflusulu majorității alegatoriloru, a căruru vointia nu va fi influințiată. Atare componere a unu corpu reprezentativu numai atunci se pôte ajunge, cându alegerile voru fi directe. Alegerile indirecte nu suntu altmintrea decătu numai o tiermorire a alegatoriloru și a influinței loru. Alegerea indirectă eschide majoritatea de a putea participă la alegere.

Mai suntu inca alte respecte politice de care suntu eu condusu, că se recomandă alegerea in-

directă; pentru ca, pre căndu alte popore se bazează pre pusetiunea loru materiale, și pre dreptulu loru istoricu, noi nu avem alte fără adeverulu înternu alu principiiloru și poporulu, pre care sa-lu îndreptămu, că sa-si esercezeze dreptulu seu și sa-lu apere.

Alegerea indirectă este acolo introdusa, unde se lupta partid'a progresului cu partid'a tradițiunale, unde partid'a tradițiunale se lopta cu interesele democratice. Aici la noi, unde numai interese democratice se afla, nu este nici unu motivu relevantu pentru sustinerea alegeriloru indirecte. Intru adeveru, ca vinu multe greutăți înainte și aci, care nu le pôte delatură omulu, pentru ca ele devinu din prejudețiulu poporului. Acestea prejudeție trebuie combatute și desradecinate din poporu, și inlocuite și inredacinate drepturi in elu.

Din unele părți se recomanda in principiu alegerea directă, dara totusi se dăce, ca nu aru fi practica.

Tôte argumentele care s'au adusu înainte in comisiunea de 27 in contra alegerii directe n'au combatutu principiulu ci numai aplicarea lui.

Se dăce ca prin alegerile directe se provoca agitatiuni, de ore-ce se da poporului, care politicesce nu-e maturu, ocaziune de a se adună la unu locu. Si prin acestu principiu nu se combate aplicarea lui.

Acestea greutăți se potu delatură prin mai multe mijlăce, precum prin esmiterea mai multor comisiuni electorale.

Mai este inșă inca unu respectu foarte momentosu, care me silescu sa recomandă principiulu alegerii directe. Este tuturoru cunoscutu, precum ca s'a latitu faim'a, ca diet'a din Pest'a aru avé de cugetu a stramută modalitatea de alegere și aru voi sa introduca alegeri indirecte; va se dica ca poporulu din Ungaria nu aru fi maturu pentru alegere directă.

Eu credu ca ori-care dintre noi care totu odata este și ablegatu alu dietei, se va silă a combatere alegerea indirectă.

Decă amu primı noi in biserica noastră autonoma alegere indirectă, apoi nu sciu cum aru puté cine-va dintre noi a se luptă in dieta contra alegerii indirecte.

Eu me declaru asiă dara pentru alegerea directă. (sa traiască!)

Dlu dep. Alduleanu: Maritu Congresu! Decă nu e nimenea insinuată la cuventu, suntu datoriu in insusirea de referinte, că sa apere operatulu comisiunei fatia cu propunerea dlui Dr. Mocioni. Cestiunea privitoria la alegerea directă și indirectă s'au desbatutu și in comisiunea de 27 per lungu et latum și in conferința privată, și este cunoscută in tôte părțile ei.

Motiunea dlui Dr. Mocioni este cu deosebite argumente motivată. Celu dintăiu conține, in sine ca n'aru fi cu cale a stabili altu modu de alegere, fără acel'a care este basatu pre principiulu democraticu.

Domni'a sea privesce acestu principiu democraticu nimicitu prin dispozițiunile comisiunei.

Alu doilea argumentu lu afla Dni in necesitate de deprinderei a poporului nostru in afacerile publice. Si in sfirsitu Dlu antevorbitoriu se teme, ca decă congresulu aru primı modalitatea alegeriloru, pre bas'a indirectă, acest'a aru derogă stărei noastre politice.

Ce privesce la aceea ca principiulu democraticu este nimicitu prin alegere indirectă, eu din partemi nu aflu acestu principiu democraticu nimicitu in biserica noastră.

Io numai atunci a-siu află acestu principiu nemiștit, cându dreptulu de alegere aru fi tiermunitu la însusiri personali, la avere și la vestimente.

Prin dispozițiunea acést'a nu este eschisu poporul dela alegere, ci din contra i se da dreptu de a participá la alegere, alegendusi tramisi din sinulu seu, cari se intrunescu apoi iera laolalta spre scopulu algeriei de deputati.

Acést'a este o regulare ratiunale a principiu-lui democraticu. Acést'a aru fi o modalitate mai corespundetoria pre terenulu bisericescu și mai possibile fatia cu poporul, prin care are elu se-si exerciteze dreptulu seu de alegere de deputatu.

Mai corespundetoriu aru fi, deca dintr'unu satu se voru alege mai putieni insi sau unu numero mai micu spre scopulu algeriei de deputatu la congresu seu la sinodulu eparchiale, pre cându multimea rămâne acasa, pre la lucrulu seu. Aru fi acema încátava in legatura temerea Dluu antevorbitoriu, cu privire la alegerile care se voru face pre venitoriu la dieta. Temerea acést'a io nu o impartu, fara numai atunci cându noi nu amu fi o nationalitate reprezentata in biserica noastră, cându aru fi decadiuta biserica noastră in caste și in mai multe secte. Atunci aru fi ratiune ca se ne ingrigimu fatia cu interesele nostre, care s'aru valemá din partea celorlalti coreligionari.

Metropoli'a noastră este o familia, și noi suntemu bețrânii familiei, avemu cu toti unu dreptu comunu.

Argumentarea adusa insinte, ca basandu noi modulu de alegere pre alegerea indirecta, s'aru folosi in venitoriu alegerea indirecta și din partea statului; acestu argumentu pentru mine nu pôte fi regulatoriu, fara numai atunci cându asiu vedea ca corespunde lipsei.

Io din partemi modulu algeriei indirecte 'lu nflu mai corespundetoriu și suntu convinsu, ca nime nu va poté dice ca prin acést'a modalitate principulu democraticu, de a participá toti la alegere se nimicesce. Numai atunci se nimicesce, cumu amu amintitu, candu dreptulu de alegere se mărginesce numai la însusiri personali, la avere, și imbracaminte. Acestu principiu este salvatu și in operatulu comisiunei.

Acestea au fostu motivele conducătorie ale comisiunei pentru alegerea indirecta.

Dlu dep. Pascariu propune inchierea desbaterilor.

Dlu dep. Macelariu partinesce propunerea pentru inchierea desbaterilor cu modalitatea prescisa in regulamentu, ca din fie-care parte numai unulu sa mai vorbésca.

Escl. Sea Dlu presiedinte face intrebare deca se invoiesce congresulu cu inchierea desbaterii (se primesce).

Dlu dep. Branu de Lemeny fiindu insinuat pentru Mocioni, recede dela cuventu, deca nu e nime in contra.

Dlu dep. Babesiu observa, ca deca numai este nime insinuat, atunci Dlu propunetoriu are dreptulu de a mai cuventá odata: caus'a acést'a in sa este un'a dintre cele mai desbatute, pentru aceea eugeta, ca nu aru mai fi de lipsa, sa mai vorbésca Dlu propunetoriu.

Dlu dep. Dr. Mocioni recede dela cuventu (sa traiesca!).

Se face votisare nominala asupra propunerei Dluu Dr. Aless. Mocioni și se primesce acést'a propunere cu 52 voturi contra la 29. — Deputati au fostu de fatia 81 și 8 au absentatu.

Alinea 7 și 8 din § 7, § 8—16 inclusive se primescu fara nici o schimbare.

Dlu dep. Hanea revine la propunerea de mai înainte și dice, ca au voiutu, ca episcopii sa se alega din membrii comitetului parochiale, și nu au fostu de parere, ca episcopii sa nu fia sectiune de sine statatöre.

Escl. Sea Dlu presiedinte observa, ca propunerea acést'a va avea locu mai tardiu.

Dlu dep. Aldneanu dice, ca propunerea acést'a s'aru putea face acolo, unde vinu inainte agendele comitetului, colo s'aru putea dice, ca comitetulu alege din sinulu seu pre episcopii.

§. 17. Se primesce neschimbatu.

La §. 18 propune Dlu dep. Ioanovicu o mica modificatiune

§§. 18 și 19 se primescu neschimbati.

La §. 20 observa Escl. Sea Dlu presiedinte, ca nu s'aru poté aci acuu, a se primi propunerea

Dlu dep. Hanea, ca sa se integrésca cele doue renduri prime ale §-lui acést'a intr'acolo punendose: „comitetulu parochiale constituenduse și alege presiedintele, notariulu și pre episcopii.“

Dlu dep. Branu de Lemeny luandu cuventulu dice ca nu poté primi propunerea Dluu dep. Hanea, pentru ca prin ea comitetulu este redus la unu nmeru micu de membrii, care deca s'aru mai alege din comitetu și episcopii, s'aru r duce pana la 2, 3, și 4 membrii. Episcopii au de a face chiel-tueli pentru afacerile bisericesci. Comitetulu are de a portá control'a asupra episcopilor și ale esamina ratiunurile. Asi'a dara acestea doia corporatiuni cu deosebite functiuni nu se potu dupa parerea densusului unu intr'unu trup; ci e de parere, sa rămâna testulu comisiunei.

Dlu dep. Popea atrage atentiunei congresului la alinea a 2a din §7, care deja este primitu. Acolo se dice, ca si alegerea episcopilor se tiene de agendele sinodului parochialu.

Dlu dep. Aldneanu face bagarea de sema, cu citarea §. 7 nu eschide luarea in consideratiune a propunerei Dluu dep. Hanea. Comitetulu parochiale ca atare aru avea singuru de a conduce si administratiunea economica a averei, ca elu insusi este chiamatu, de a duce control'a, asi'a elu aru ave sa-si alega barbati demni și barbati de incredere de episcopii, și au sinodulu parochialu. Acést'a este intentiunea intrebării deschise si crede, ca s'aru poté radica la valóre de concludu.

Dlu dep. Popea observá, ca nu are nemicu in contra, in sa atunci se aduce §lu acést'a in contradicere cu § 7 alinea 2, dupa care dreptulu, de a alege episcopii, compete sinodulu parochialu.

§§. 20, 21 și 22 se primescu fara modificare.

La §. 23 se nasce o desbatere ca sa rămâna dupa testulu comisiunei cuvintele „scaunulu protopresviteratulu“, seu sa se dica numai „protopresviteratulu“; in fine se primesce testulu comisiunei.

Cu aceste se incheie sedinti'a la 2½ ore dupa amedi.

Eveneminte politice.

S a b i t u, 12 Octomvre.

In tempulu din urma aparau mai multe proiecte de legi, pregatite de respectivele comisiuni dietale pentru de a se desbate in dieta. Unulu dintre cele mai insemnate este celu alu „nationalitatiloru“.

La scrisorea deschisa a papei din 13 Septembrie, care cuprindea in sine o alocutiune și cátra toti protestantii, prin urmare și cátra membrii bisericii nationale evangelicice din Prussi'a, au indreptatu consistoriulu supremu din Berlinu o ordinatiune circulara cátra consistoriile tieri. Prin aceea se provóca acést'a, ca sa avisese pre pretiile de sub cercurile loru administrative, sa comunice in Duminec'a viitoare, seu in o alta Dumineca urmatória de pre amvonu comunelor loru cuprinsulu dispozițiunei verbalminte seu numai dupa inticlesulu corespundetoriu. In ordinatiunea amintita se esprime bucuria asupra acelei impregiurári, ca scrisorea papale prelanga acu-ári nedrepte și manifesteaza in unele cuvinte intr'unu limbgiu miscatori, reverinti'a și bunavointi'a cátra protestanti.

De ore-ce in sa capulu bisericii catolice provóca totu odata pre protestanti, sa-si lase confesiunea loru bisericesca, se privesce in acést'a o atacare nedrepta a bisericii evangelicice, ceea cese si respinge cu resolutiune. Ordinatiunea consistoriului supremu evangelicu observa in privinti'a acést'a: „O admonitiune cátra membrii bisericii evangelicice nationale, ca sa nu urmeze voei acést'eia, nu va fi de lipsa; se cuvine in sa, ca fatia cu pretensiuni de cele din scrisorea papei, cu o ingrigire dupla sa ne aducemu aminte de evangeliu cei multi, cari fiindu in mijloculu cercurilor romano-catolice, nu arare ori suntu espusi ispitiriloru, de a cadé dela credinti'a confesiunei loru; pentru aceea sa concrgemu cu mijloce, ca sa le asiguramu scól'a și pretiile evangelicice. Scopulu acést'a 'lu au si colectele, ce se voru face in dilele si septamánile aceste, pentru lipsele cele forte urgente ale bisericii nostre si pentru fundatiunea Gustavu-Adolfiana.“

Democratiei franceze nu-i lipsesce simpati'a pentru revolutiunea spaniola. Precum au esitu o adresa din despartimentulu Nièvre, asi'a au publicato adresa de fiulu acést'a cátra poporul spa-

niolu studentii in Parisu și democratii din Saint-Etienne și cete. O epistola, ce o au adresatu Adolfu Cremieux cátra patriotii spanioli da ansa de vreo câteva dile, a se vorbi multu despre ea. Intr'acést'a se dice:

„In anulu 1848 au mai trantitu scamp'a nostra patria inca odata familia regiloru sei și poporul, marimosu și in victoriele cele mai stralucite, salutá intr'o emotiune grandiosa pre regimulu provisoriu și republica.“

In anulu 1868 alunga Ispania cea virtuosa o familia degenerata a regiloru și poporul sigileza fara mania, si in pare insurectiunea cea mai minunata, prin denumirea unei jonte provisorie. Remane intr'atát'a asemenarea acelorou doue revolutiuni. In 24 Februaru amu disu eu de pre tribuna: „Asi'a dara trebuie sa incepemu iera revolutiunea nostra din 1830! Deca amu sci dá de asta data triumfulu causei poporului sántieni'a cea adeverata!“ Vedeti pana unde o amu adusu. Cine aru recunósce in noi natiunea, care au semenatu in tote cele-lalte sementa cea scumpa a libertátiei. Dreptulu comunu alu votisárei, cu care au donatu regimulu nostru provisoriu pre Franci'a, este in adeveru o institutiune divina; in sa vedeti pana la ce resultatu se poté aduce. . . . Credeti patriotismulu meu celu vechiu, esperimentei mele de 72 de ani, care au vedutu atátea eveneminte minunate: poporul are numai nusiintie sánte, elu nu cere alte, decátu o conducere onesta pre calea progresulu. . . . o armata permanente sub comanda unu individuu singuru, aceea e tirania. Patri'a cea amenintata pretinde, ca noi toti sa fimu operatori; arma'a e poporul.“

„Patri'a nu vrea, ca pentru interese dinastice seu pentru ambitiunea unu conducatoriu sa se póta demandá unei parti dintre fiii sei, cari stau sub arme, sa omóre pre cetatieni nearnati; ea respinge dela sine cu gróza omorirea de frate. Crima acést'a infioratöre trebuie sa sa faca odata imposibila. Si deca voiiti, ca poporul, cu carele vrea sa se ocupe in modu placutu unu regimulu intieleptu și liberu, s'alu precépa si binecuvinte pre acést'a, apoi propagati in daru cu mánte plina binoficiulu in vetiamentulu lui intre clasele seraci și deseredite. Lasati sa fie in daru in veiamentulu, si priveghiatu parintesce asupra fiacáruia, carele si detrage nutrimentulu, ce si'lu agonisesce prin lucru, numai ca sa-si póta invetiá copii sei. . . . Inainte de tote respingeti dela voi pre pretendentii; chinulu acela, calamitatea aceea a popóloru!“

„Cum? voi alungati pre regii, cáierasi sa-i primiti? Voi alungati pre parintele si-i deschideti bratiile fiului? O familia de regi cade in sángele, ce l'au versatu ea ins'a-si, si voi vréti sa o aduceti mai tardiu sub eschiamári de bucuria rerasi inapoi? . . . Eu credu, ca vorbescu cátra Franci'a pre cându me intorcú cátra Ispania, asi'a o facu, pentru ca actadi tote popórele o vreu acést'a. Din di in di se forméza unu lantiu, a cáruu incheieturi se intarescu mai tare si nu se voru rumpe prin nici o incoardare a regiloru. Aliant'a sánta de popóre, revolutiuni, ca acést'a din Ispania, suntu bas'a la cea mai tare. Spanioli! voi dati lumei signalulu, Franci'a ve urméza cu ochii si cu inim'a, lumea ve admira, perseverati! Si eu, carele din diu'a aceea, in care m'au prinsu politi'a in mani'a inviolabilitátiei casei mele si m'au aruncatu, pre mine, carele eramu reprezentantele poporului inviolabilu, in inchisórea publica, pre mine, carele insumi amu deschisu usile inchisórei tuturoru prisoneriloru politici, eu carele din diu'a aceea fatala din 2 Decembre i-amu disu unu adio durerosu vietiei politice, eu simtu ca inim'a mea cea imbețránita, dara ardienda de iubirea patriei, se redescépta patima care o au insuflatu in atát'a ani. Lupta din 1815 pana la 1830, revolutiune glorioasa din Iulia, lupte din 1832—1848, revolutiune minunata din Februaru, voi ve ridicati inaintea mea, voi mi aretati prin unu curecubeu de mii de coloru Ispania, mi aretati, cum se radica ea din o sclavia rusinosa.“

„Voi mi diceti, sa me reintorcú pre câmpulu bataliei. Eara vreu sa mi deschida portile, care se inchiuara dupa mine in anulu 1851. Fia dara! voi primi lupt'a decidiatöra, si deca va invinge libertatea, voi duce espresisiunea ei patriot ca pre tribuna si cátra acei'a, cari aru mai fi in dubiu despre libertatea Franciei, voi dice: Priviti la Ispania!“

1	„ „ „ ca secretariu presedialu	2,900 „
13	secretari	24,900 „
12	concupisti	12,500 „
4	adiunti de conceptu	2,880 „
Contabilitatea:		
1	directoru	2,400 „
6	consilieri de contabilitate	9,600 „
1	espeditoru si archivaru	1,400 „
54	oficiali de contabilitate	48,600 „
6	practicanti de contabilitate	1,800 „
Oficiulu auxiliariu ministerialu:		
1	directoru	1,700 „
3	vicedirectori	3,900 „
6	oficiali auxiliari	4,920 „
	Lefele sierbitoriloru	4,600 „
	Relutiuini de vestiminte	640 „
	Spese in oficiu, cancelaria si caletoria	31,690 „
	Remuneratiuni si ajutorie	3,000 „
	Arend'a casei	5,880 „
	Conservarea edificieloru	100 „
	Spese diverse	500 „
	Pausiala pentru diurne, spese de caletorie, onorarie, si spese de manipolatiune pentru conferinti'a instructiunii publice, ce se va infiinti'a	6,000 „
	Sum'a:	245,010 „
	Sum'a rotunda:	245,000 „

Scopuri bisericesci.

Recerinti'a.

Beseric'a gr. cat.	99,605 „
„ evaug. de confes. august.	36,000 „
„ „ „ elvet.	65,000 „
„ gr. orient.	80,000 „
„ unitaria.	5,000 „
Cultulu israiltenu	5,000 „
Sum'a:	290,605 „
Sum'a rotunda:	290,000 „
(Va urmá.)	„Fed.“

In legatura cu cele ce le-amu amintitu in nr. trecut, publicámu si noi urmatoriulu:

Proiectu

privitoriu la aceea, ca cum este de a se ingriji, cá sa nu se transplanteze ból'a de vite din Principatele dunarene in Transilvani'a.

Oficiile de contumati'a, care sunt asiediate la fruntari'a Transilvaniei cátra Principatele dunarene in timpul de acum in adeveru nu au altu scopu, decât, sa impedece transplantarea bólei de vite in Transilvani'a.

Precum e cunoscutu congresulu mediciloru au aflatu originea pestilentei (ciumei) orientale intr'a-eeea, ca calstoriu la Mecca in zelulu loru religiosu au arsu cá jertfa de impacare pre câmpu liberu o multime de cai, asini si alte animale cu piele si cu óse cu totu, si le-au lasatu sa zaca acolo. Otoria mediciloru au ordinaru, cá sa se ingrópe inca de tempuriu cadavrele acestea miasmatiche si reprezentantii regimului priveghiaza asup'a implinirii acestei ordinatiuni. Prin acést'a s'au stersu institutetele de contumati'a contr'a pestilentei din orientu cá superflue si asiá Turci'a si Principatele dunarene sunt crutiade de astfelu de spese.

Cumca institutetele nóstre contumatiale nu au coresponsu scopulu loru, ne argumentéza unu casu, ce s'au intemplat de curendu in Sabiu.

La oficiulu de contumati'a de aici au venitu o turma de vite cornute, provédute cu atestate ca sunt sanetóse, dintre care insa au moritu mai multe capete de ból'a de vite, parte pre drumu cátra Sabiu, parte in Sabiu.

De observatu e, ca turma amintita au trecut incóce pre drumulu dela comisiunea asiediatu in contr'a bólei de vite prin tier'a Barsei si prin secuime si ca fara indoieila au trebuit sa se infienciez tienutulu intregu, pre unde au trecut.

Sub atari impregiuráru nu va remané alt'a pentru incungiuarea astoru felu de nenorociri amenintatóre pentru economi'a natiunale, decâtu cá totu lucrulu de contumati'a sanitara sa se supuna unei schimbári séu indreptári.

Starostii, precum e sciutu, relationéza si despre starea sanetátiei viteloru, Acelor'a le lipsesce cu totulu cunoscenti'a necesaria, ba chiaru si possibili-

tatea, de a putea face impartásiri demne de incredere, de óre-ce ei i-si baséza datele lor pre spusele altor'a; si din lips'a simtita de veterinari cuaficati nu e cu putintia, de a aflá din Principatele dunarene date sigore.

Propunerea mea merge intr'acolo, cá sa nu se mai intrebuintieze in privinti'a acést'a starosti, ci in loculu lor sa se denuméscu 5 barbati de specialitate, cari sa aiba datorintia, a avea inaintea ochiloru starea sanetátiei a viteloru cornute din principatele dunarene cu deosebire dealungulu fruntariei Transilvaniei, apoi de a face excursiuni in Principatele amintite firesce cu concessiunea regimului de dincolo, si de a si castigá in persóna convictiune, precum si in fine de a raportá in periode anumite la locurile mai inalte.

Dupa acestea ei voru avé mai incolo datorintia, cá sa viziteze mai de aprópe ori ce turma de vite cornute si de oi, care aru vrea sa intre in tier'a nóstra si deca nu aru fi nici o suspitiune, va se dica, deca voru fi deplini convinsi despre starea sanetátiei, sa insemne fie-care vita intr'unu modu usioru de cunoscutu, nevatematoriu, si greu de imitatu, sa dea proprietariloru certificate, care numai singuri ei le potu dá, séu sa controleze certificatele starostiloru, si numai decátu sa se petréca sub responsabilitatea loru prelunga inspectiune pana la fruntaria si aci sa se predeie.

Deca aru trece o turma cu incungiuarea comisiunii, sa se contumatiese numai decátu.

Contumati'a insa, care are lipsa de o indreptare amesuratu timpulu si scopulu, sa fie intr'unu locu inchisu si potrivit, eara nu pre munti indepartati, pre care numai atotputernicul Ddiu ii curatia de simbarele pestilentei de vite din candu in candu prin tempestati si prin impregiurárele timpulu acomodate, apoi sa stea contumati'a sub responsabilitatea si inspectiunea directorulu, dara nu a servitorulu, ce curatia.

Prin mesurile acestea s'aru impedece transplantarea bólei de vite dela graniti'a moldo-romana si s'aru usurá lucrulu oficiiloru de contumati'a pana la regularea fiintiei contumatiei.

Cu timpu aru deveni tota contumati'a de superflua si erariulu aru remánea scutitu pana intr'acolo, de spesele cele iusemnate, care le causéza comisiunea sanitaria intréga ce este asiediatu in contr'a bólei de vite.

Consciinti'a desteptata a progresulu nu va intárdiá, a pune margini si cátra tierile din Orientu si clas'a de ómeni lucrátore nu va plánga, pentru intrerumperea productiunii de lucru ce i va veni o usurare in comerciu.

Dr. Vasiliu Szabó
fisticu in Alb'a superióra.

Reuniunea sodaliloru románi.

(Urmare din nr. 81.)

Cu ocaziunea petrecerei din 30 Septemvre (12 Octomvre) sér'a a. c. a avutu reuniunea din bunavointi'a pl. tit. darnitori, in favórea stégulu ce are de cúgetu a si-lu face unu venit de:

1) dóue (2) bancnote a	10 fl. = 20 fl.
2) dóue-spre-diece (12) bancnote a	5 fl. = 60 „
3) nóue dieci si nóue (99) bancnote a	1 fl. = 99 fl.
	Sum'a 179 fl.

Lánga care mai sunt de adausu.

4) siepte patrarie de fl. a 25 xr.	1 fl. 75 xr.
5) trei dóue-dieceri	1 fl. 5 xr.
6) 1/2 de dóue-dieceriu	18 xr.
7) si arama merunta	57 xr.

Sum'a totala 182 fl. 55 xr.

Din acésta suma se a acoperitu:

1) pentru musica	20 fl. v. a.
2) pentru sal'a iluminata si cin'a musicantiloru	39 „ 66 xr.
3) pentru tiparirea bileteloru si programeloru	3 „ 80 xr.
4) pentru 1 contiu cartonu	1 „ 84 xr.
5) „ 4 cartone	40 xr.
6) pentru 78 cóle de harthia	63
7) pantlici	54

Sum'a 66 fl. 87 xr.

cari subtragenduse din suma de mai susu remáne

penra stégu, in casa:

115 fl. 68 xr.

langa care sunt a se adauge cei dejá adunati dela membri reuniunei

70 „

Sum'a 185 fl. 68 xr.

Dupa schitiarea celor de mai susu incheiamu raportulu cu acea viaa dorinti'a, cá Reuniunea sa-si véda acusi indeplinita dorinti'a, carea o simti asiá de tare la diu'a nas erei M. S. din anulu acést'a.

6-2 Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci din armatórele comune, se escrie concursu pana la 20 Octomvre a. c.

1. La Bodu cu salariu de 100 fl. v. a. si cuartiru liberu.
2. La Feldiór'a cu salariu de 100 fl. v. a. si cuartiru.
3. La Apati'a cu salariu de 50 fl. v. a. si cuartiru.
4. La Cernatulu de josu cu salariu de 50 fl. v. a.
5. La Ozunu, cu cuartiru si salariu de 50 fl.
6. La Sit'a bazeu cu salariu de 60 fl.
7. La Intorsura buzului, cu 60 fl. v. a. si cuartiru.
8. La Budil'a, cu 70 fl. v. a. si cuartiru.

Doritorii de a ocupá aceste posturi, voru adresa subscriului concursele sele pana la terminulu de susu, instruate cu atestatele recerute, ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale séu pedagogi'a din Sabiu.

Brasiovu, in 7 Octomvre 1868.

Inspectoratul de districtu alu scóleloru gr. or. din tractulu II alu Brasiovulu.
Ioann Petricu,
Protopopu.

Nr. 24-2 Edictu.

Prin care Dimitrie Pop'a din Vale scaunulu Salistei, legiuítulu barbatu alu Mariei Ioann Taurénu totu din Vale, carele de tempu mai indelungatu au parasitu pre soci'a sea fara a se sci loculu aflárei si petrecerei lui, se indetoreza cá in terminu de unu ano negresitu sa se infatisieze inaintea subscriului foru matrimoniale, pentru ca la din contra cererea numitei femei si in absentia prebegitulu barbatu se va pertractá si atari dupa prescriesele canonice.

Sabiu 27 Sept. 1868.

Forulu matrimoniale gr. res. alu tractulu prot. alu Sabiulu I.
Ioann Hanni'a,
Protopopu.

33-3 Concursu.

Pentru ocuparea statiuei vacante de invetiatoriu la scóla populara gr. or. din comun'a Pionorelu Protopopiatulu Zlatnei de susu, cu salariu de 160 fl. v. a. lemne de incalditu si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá numitulu postu sa-si tramita timbrate si frapcate atestatele loru, ca sunt de religiunea gr. resaritena, ca au absolvatu gimnasiulu de 4 clase, cursulu teologicu, séu pedagogicu, ca sciú cantárele bisericesci, pana in 20 a lunei 2 Octomvre a. c. la subscriulu.

Cámpeni, 29 Septemvre 1868.

Ioann Patiti'a,
Protopopu.

35-3 Edictu.

Prin care Oprea Ithianu din Selisce si Dimitrie Frecea din Telisca, carii de tempu mai indelungatu au parasitu pre societe loru legiuite Ann'a Ioanesiu Puschila si Elen'a Dimitrie Her'a din Selisce si se afla prebegindu in strainatate fara a se sci loculu aflárei loru, se provóca cá in terminu de unu ano dela datulu de facia cu atá'a mai vertosu sa se afle inaintea forulu matrimoniale subscrisu, ca cátu dupa espirarea terminulu acestuia processese divortiu incáminat la forulu matrimoniale subscrisu se voru pertractá si otári si in absentia prebegitiloru barbati susnumitti.

Sabiu 25 Septemvre 1868.

Forulu matrimoniale gr-res alu tractulu protopopescu alu Sabiulu I.
I. Hanni'a
Protopopu.